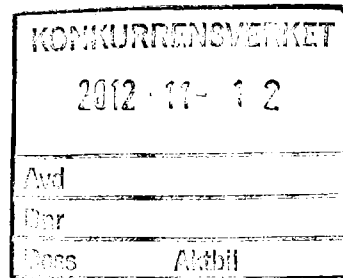

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2012-11-12
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
19096-12
Enhet 17

SÖKANDE

ISS Facility Services AB, 556410-3280
Box 47635
117 94 Stockholm

Ombud: Advokat Maria Pedersen och Jur. kand. Camilla Nilsson
Advokatfirman Pedersen AB
Box 3462
103 69 Stockholm

MOTPART

Karolinska Universitetssjukhuset
Upphandlingssektionen
171 76 Stockholm

Ombud: Advokat Johan Palmgren och Jur.kand. Johan Stern
Ramberg Advokater AB
Box 7531
103 93 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 286407

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M. M.

Karolinska Universitetssjukhuset (KS) genomför en upphandling av städtjänster (nr 2012-183, dnr K0977-2012). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande. KS har i tilldelningsbeslut som är daterat den 4 september 2012 beslutat anta annat anbud än anbudet från ISS Facility Service AB.

ISS Facility Service AB (ISS) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om och i andra hand att upphandlingen rättas på så sätt att utvärderingen görs om utan beaktande av anbuden från NCA Facility Service AB, Rengörare Näslund AB och Förenade Service AB. Till stöd för sin talan anför ISS i huvudsak följande. KS har tillämpat ett förfrågningsunderlag som är behäftat med allvarliga brister och i strid mot LOU.

Brister i förutsebarhet, tydlighet, transparens och likabehandling

Av förfrågningsunderlaget går det inte att utläsa vad KS tillmäter betydelse. Det framkommer inte heller hur det som KS tillmäter betydelse ska värderas. Förfrågningsunderlaget är inte så transparent att en anbudsgivare av förfrågningsunderlaget kunnat utläsa vad KS avser fästa betydelse vid, samt om detta skulle komma att utvärderas. De otydliga skrivningarna i förfrågningsunderlaget strider mot de grundläggande principerna om likabehandling och transparens.

KS avser att bedöma utvärderingskriteriet "Genomförande av uppdraget" utifrån vad anbudsgivaren angivit, i separata bilagor och poängsätta detta med 0-5 poäng. Av förfrågningsunderlaget framgår att den eller de anbudsgivare som tillför ett stort mervärde erhåller fem poäng, den eller de anbudsgivare som tillför mervärde erhåller fyra poäng osv. Det anges emellertid inga kriterier för vad som fordras för att uppnå en viss poäng-

summa eller hur ett stort mervärde av utvärderingskriteriet ska värderas i förhållande till ett mindre mervärde. I denna del hänvisas till Länsrättens i Stockholm dom den 27 oktober 2009 i mål 19654-09, 19739-09 och 19941-09 där bland annat uttrycket mycket god kravuppfyllnad inte ansågs förutsebart och transparent. Mot bakgrund av detta har det inte varit förutsebart och transparent hur anbudet skulle komma att utvärderas enligt utvärderingskriterier. I förfrågningsunderlaget anges att KS äger rätt att använda andra referenser än dem som anbudsgivaren uppgett. Det är tillåtet för den upphandlande myndigheten att använda sig själv som referens under förutsättning att den upphandlande myndigheten behandlar externa och egna referenser på samma sätt. Däremot är det inte tillåtet att använda sig själv som referens på det sätt som KS gjort. Vid ISS anbudspresentation har en person som representerat KS visat sig vara samma person som ISS varit tvungen att uppge som referens. Det har visat sig att ISS referensperson från KS även kvalificerat och utvärderat anbudet. Det är därför sannolikt att denne referensperson erhållit information om upphandlingen som övriga referenser inte har. KS har därmed inte behandlat externa och interna referenser på lika sätt. Anbudspresentationen och anbudsutvärderingen har därmed inte genomförts på objektiva grunder och därför i strid med de grundläggande principerna om likabehandling och transparens i LOU.

Utvärderingskriteriet ”Utveckling och ny teknologi”, punkt 4.2.4 är utformat i strid med LOU. Av förfrågningsunderlaget framgår dock inte vad som krävs av anbudsgivaren för att referenspersonerna ska kunna bedöma vilken poäng anbudsgivaren ska erhålla. Det enda som framgår är att ett stort mervärde ger fem poäng osv. KS utformning av referensupptagningen och dess poängsättning ger därmed ett stort utrymme för en godtycklig bedömning och kan inte på något sätt anses uppfylla kraven på förutsebarhet, transparens och likabehandling jmf. Förvaltningsrättens i Linköping dom den 8 augusti 2012, mål nr 3408-12, 5093-12, 5094-12, 5095-12, 5096-12 och 5097-12.

Fri prövningsrätt

KS har vid utvärderingen av samtliga anbud företagit en fri prövningsrätt. Det går inte att utläsa vare sig av förfrågningsunderlaget eller av anbudsutvärderingen hur fördelningen av poäng gått till eller på vilka grunder poängen delats ut. KS har således haft utrymme att välja vilka poäng ett anbud skulle få och därmed haft friprövningsrätt av utvärderingskriterier.

Kombinerad upphandlingsförfarande

Vidare framgår det av förfrågningsunderlaget att upphandlingen genomförs med ett öppet förfarande och KS har för avsikt att vid utvärderingen även ha möte med anbudsgivarna. KS har därför i en och samma upphandling gjort en kombinerad modell av två upphandlingsförfaranden. En sådan kombinerad upphandlingsmodell är i strid med LOU och rådande praxis. Inte heller förutsättningarna för förhandlat förfarande är uppfyllda.

Kvalitetskrav

Vidare går det inte att utläsa av förfrågningsunderlaget vilka krav som ställs på anbudsgivarna för att uppfylla kvalitetskraven. Genom att ISS inte kunnat förutse vad som krävs av ISS offererade tjänst har ISS hindrats från att lämna anbud efter bästa möjliga förmåga. ISS har därmed lidit eller i vart fall riskerat att lida skada.

Avtalsperioden

Även avtalsperiodens längd är konkurrensbegränsande och i strid mot LOU. Detta avtalsvillkor leder till en snedvridning av konkurrensen och är konkurrensbegränsande och i strid mot LOU. KS oproportionerliga avtalsperiod medför således att andra leverantörer utestängs under en lång period och står därmed i strid mot proportionalitetsprincipen.

Grunder för att rättelse

KS har på felaktiga grunder kvalificerat och utvärderat anbud från NCA Facility Service AB, Rengörare Näslund AB och Förenade Service AB. Ingen av dessa anbudsgivaren har uppfyllt samtliga krav.

NCA Facility Service AB: s anbud (NCA)

NCA:s anbud uppfyller inte skallkravet avseende undertecknande av behörig företrädare. Vd:n för NCA har inte haft behörighet att underteckna NCA:s anbud. KS har även tillåtit NCA, efter anbudstidens utgång att komma in med ny bilaga där NCA kryssat i rutan och på så sätt kvalificerat sig till anbudsutvärderingen. Detta strider mot grundläggande principer om likabehandling och transparens. NCA:s anbud uppfyller inte heller samtliga obligatoriska krav i Dokument 11, kravspecifikation.

Rengörare Näslund AB (Näslund)

Näslund:s anbud uppfyller inte skallkravet avseende undertecknande av behörig företrädare och inte heller kravet avseende referensuppdrag. Näslund har med sitt anbud bifogat tre referensuppdrag men inte angett samtliga efterfrågade uppgifter. Deras anbud saknar mobilnummer till samtliga angivna referenspersoner. Näslund uppfyller inte kravet på åtaganden enligt 11 kap 12 § LOU. Något åtagande från de underleverantörer Näslund angivit har inte bifogats anbudet. Näslunds anbud uppfyller därmed inte heller skallkravet på anlåtande av underleverantörer. Anbudet från Näslund skulle därmed förkastas.

Förenade Service AB (FS)

FS uppfyller inte kravet på undertecknande av behörig företrädare. I anslutning till undertecknandet har FS uppgett att de bifogat en fullmakt. ISS har begärt att få ta del av samtliga handlingar tillhörande FS anbud. Någon fullmakt har däremot inte ISS fått del av. Eftersom FS anbud inte är undertecknad av behörig företrädare och någon fullmakt inte bifogats anbudet

uppfyller inte FS kvalificeringskravet på undertecknande. FS anbud borde med anledning härav ha förkastats.

KS bestrider bifall till bolagets ansökan och anför bl.a. följande. Upphandlingen har genomförts i enlighet med principerna i 1 kap 9 § LOU och upphandlingslagstiftningen i övrigt. KS genomför en upphandling av städtjänster som omfattar regelmässig städning, inklusive storstädning, golvvård och städrelaterade tilläggstjänster på Karolinska Universitetssjukhuset, uppdelat på två städområden. Karolinska Huddinge ca 245 450 kvm och Karolinska Solna ca 240 000 kvm. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande. Vid anbudstidens utgång hade fyra anbudsgivare lämnat anbud. Vid prövningen bedömde KS att samtliga anbudsgivare uppfyllde samtliga ställda krav på formalia, leverantörer samt skall-krav, varpå samtliga anbud har utvärderats. Vid utvärderingen har KS tillämpat värderingsprincipen ” ekonomiskt mest fördelaktiga” med hänsyn tagen till de i allmänna föreskrifter, punkt 4.2 angivna utvärderingskriterierna. Utvärderingskriterierna är närmare definierad i AF, punkt 4.2.1- 4.2.5. KS utvärdering resulterade i att anbudet från NCA bedömdes vara det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Förbehåll om referenser

Angående krav på tre motsvarande referensuppdrag i AF, punkt 3.1. är detta ett krav som ingår i leverantörskvalificeringsfasen, vilket innebär att kravet måste vara uppfyllt för att anbudet ska utvärderas. Vid KS prövning av detta krav har samtliga anbudsgivare, inklusive ISS bedömts uppfylla kravet. Någon bedömning av referenser som har inverkat på utvärderingen har inte skett i detta led av prövningen av anbud. Det av ISS åberopade avgörande från Förvaltningsrätten i Linköping kan inte på något sätt appliceras på de förhållanden som är för handen i nu aktuell upphandling. Dessutom har i nu aktuell upphandling inte några egna referenser inhämtats och därmed har varken någon fri prövningsrätt eller något utrymme för KS

godtycke förekommit. Eftersom ISS har kvalificerat sig har bolaget därmed inte lidit någon skada, varken till följd av kravets utformning, eller dess tillämpning.

Utvärderingskriterier

I AF punkterna 4.2.1- 4.2.5 anges för vart och ett av utvärderingskriterierna vad som kommer att bedömas, vilken information som kommer att bli föremål för bedömning samt hur bedömningen kommer att göras. Vidare har kriterierna under punkt 4.2.2. samt de tio frågor som KS enligt AF, punkt 4.2.3 ställt till de av anbudsgivarna angivna referenspersonerna utformats på ett sådant sätt att det klart framgår vilka omständigheter som KS ålagt särskild betydelse. KS har genomgående följt vad som angivits för vart och ett av kriterierna och utvärderingen har genomförts på samma sätt med samtliga anbud. KS bedömning av utvärderingskriterier redovisades i samband med att tilldelningsbeslut meddelades. Till stöd för detta har KS ingett och åberopat utvärderingsprotokoll samt separat matris med motivering och poängfördelning för ISS anbud.

Referenser

I AF punkt 4.2.3 anges att KS kommer att ställa tio frågor till alla de av anbudsgivaren angivna referenspersonerna. Dessa frågor handlade om referensuppdrag och fanns bilagda redan när upphandlingen annonserades som bilaga 5 Referenstagning- frågor. Eftersom dessa frågor var bilagda upphandlingen saknas det fog för ISS argumentation kring att utvärderingen av referenser inte har skett på ett transparent och likabehandlande sätt. ISS har redan från när upphandlingen annonserades varit fullt medveten om exakt vilka frågor som skulle ställas till de av dem uppgivna referenspersonerna. För kriteriet har således klart och tydligt angivits vad som kommer att bedömas samt vilken information som kommer att bedömas. Vidare att varje fråga kommer att poängsättas var för sig enligt skala 0-5. I enlighet med vad som angetts i AF har KS således begärt in svar direkt från de av an-

budsgivarna uppgivna referenspersonerna. Endast resultatet av referensernas bedömning har legat till grund för kriteriets slutliga poäng. ISS har kvalificerat sig och har därmed inte lidit någon skada, varken till följd av kravets utformning, eller dess tillämpning.

Utveckling av ny teknologi

Samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, har ingivit separata bilagor som explicit är adresserade till detta utvärderingskriterium, vilket visar att samtliga anbudsgivare, inklusive ISS har uppfattat vilken information som begärts och som kommer att bli föremål för KS bedömning. KS utvärderingskriterier är tillräckligt tydligt utformade och anbudsgivarna har vetat vad som kommer att bedömas, vilken information som kommer att bedömas samt hur bedömningen kommer att ske. Vidare är skalan 1-5 för vart och ett av kriterierna mer precis jämför med skalorna 1-100 och 1-60. Även senare kammarrättsavgöranden har gett uttryck för detta (se Kammarrättens i Göteborg dom, mål 1213-11 och Kammarrättens i Sundsvall dom i mål 985-10). KS utvärderingsmodell och utvärderingskriterierna är därför förenliga med transparensprincipen likväl som likabehandlingsprincipen.

Anbudspresentation

Samtliga anbudsgivare har beretts möjlighet att presentera sina anbud. Med tanke på upphandlingens omfattning och komplexitet syftade anbudspresentationen till att ge anbudsgivarna en möjlighet att presentera sitt omfattande och komplexa anbud. Anbudspresentation har inte på något sätt påverkat något anbud på något sätt. I AF anges klart och tydligt vilka upphandlingens utvärderingskriterier är. Anbudspresentation är inte angivet som något utvärderingskriterium och har därmed inte utvärderats. ISS åberopade dom från Förvaltningsrätten i Linköping i mål 3408-12, 5093--5096-12 saknar relevans i målet.

Kvalitetskrav

Samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, har accepterat den avtalsmall som bifogats upphandlingen. I avtalsmallen under punkt 7.1 anges klart och tydligt vad som gäller för kvalitetsuppföljning. I upphandlingen har samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, uppgivit att de uppfyller dessa skall-krav. Vidare har ingen av anbudsgivarna förkastats och därmed har samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, utvärderats. ISS har därmed inte lidit någon skada, varken till följd av kravens utformning, eller dess tillämpning.

Avtalsperiod

Upphandlingen är inget ramavtal och ISS:s hänvisning till regleringen som begränsar ramavtals avtalsperiod till fyra år saknar relevans för upphandlingen. I upphandlingen är avtalsperioden för Solna fyra år och nio månader med en möjlighet till förlängning ytterligare två år. Avtalsperioden för Huddinge är fyra år och två månader med en möjlighet till förlängning ytterligare två år. Det råder stor osäkerhet gällande tidsplan, omfattning med överflyttningar av verksamheter mellan Karolinska i Solna och Karolinska Huddinge och Nya karolinska Solna, vilket med all sannolikhet kommer att påverka befintliga lokaler med ombyggnation, renovering etc. Detta faktum underströks i kravspecifikationen, punkt 5.4. Mot bakgrund av vad som anges i AF, punkt 1.3.2 är avtalsperioden i högsta grad proportionell. Avtalsperioden är lämplig och effektiv i förhållande till syftet. En väl tilltagen avtalsperiod är absolut nödvändig och någon mindre ingripande åtgärd, d.v.s. en kortare avtalsperiod, skulle direkt motverka syftet med att säkerställa lokalvård under nu rådande omständigheter och förutsättningar. Avtalsperioden kan därmed inte anses stå i strid med proportionalitetsprincipen.

Behörighetskrav

NCA Facility Service AB (NCA)

I upphandlingen har KS ställt ett krav på att anbud ska vara undertecknat av behörig företrädare. KS har tillämpat begreppet konsekvent och genomgående i de administrativa föreskrifterna. NCA:s anbud är undertecknat av Vd:n Johan Lundmark. Av ABL följer således att en VD får företräda bolaget och teckna dess firma beträffande den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. NCA har i sitt anbud angett att de uppfyllt samtliga skall-krav, vilket även innefattar att anbudet undertecknats av behöriga företrädare. KS har inte ställt något krav på att någon behörighetshandling skulle bifogas anbudet. Av NCA:s bolagsordning framgår att bolaget bl.a. ska bedriva verksamhet inom lokalvård, storstädning, golvvård, fönsterputsning samt fastighetsservice och därmed förenlig verksamhet. Av ABL och NCA:s bolagsordning följer att NCA:s VD som utgångspunkt ägt rätt att teckna NCA:s firma beträffande avtal angående städtjänster. Av detta följer då naturligen att denne även haft rätt att underteckna offerter och anbud avseende sådana städtjänster. De av ISS åberopade avgörandena saknar värde för bedömningen i förevarande mål. NCA:s VD varit därmed behörig att underteckna anbudet. NCA uppfyller även kravet avseende ”uppföljning av tilläggstjänster”. KS har inte gjort någon komplettering överhuvudtaget. Den aktuella informationen fanns med som en separat handling i anbudet från NCA redan då anbudet lämnades. Vidare har NCA i sitt anbud accepterat ställt skall-krav och KS har inte gjort någon otillåten komplettering. Skall-kravet avseende uppföljning av tilläggstjänster är därmed uppfyllt.

Sammanfattning

Upphandlingens dokumentation och utvärderingskriterier är tillräckligt transparenta och likabehandlande. KS har utvärderat anbuderna i enlighet med angivna förutsättningar och samtliga anbudsgivares anbud har utvärderats utifrån samma kriterier och på samma sätt. De omständigheter som

ISS lagt till grund för sitt yrkande om att upphandlingen ska rättas saknar rättslig grund och ska lämnas utan bifall. I upphandlingen har utvärderingen resulterat i att anbudet från ISS har rankats sist av fyra anbud och ISS lider därmed ingen skada enligt 16 kap. 6 § LOU.

DOMSKÄL

De grundläggande principer som ska följas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att han har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

EU-domstolen har uttalat att förfrågningsunderlag och tilldelningskriterier ska vara utformade på så sätt att alla normalt omsorgsfulla och rimligt informerade leverantörer kan tolka dem på samma sätt (mål C-19/00 SIAC Construction). Även här finns skäl att hänvisa till Högsta förvaltningsdomstolens ovan nämnda uttalande i RÅ 2002 ref. 50.

Fråga i målet är om den upphandling som genomförs av KS, på de grunder som ISS gör gällande, strider mot någon bestämmelse eller grundläggande princip för upphandling och om detta i sådana fall har medfört att ISS lidit eller kan komma att lida skada.

Utvärderingsmodellen

Av 12 kap. 1 § LOU framgår att bedömningen av vilket anbud som är det mest fördelaktiga ska göras ur den upphandlande myndighetens synvinkel. Enligt EU-domstolens praxis har de upphandlande myndigheterna vid tilldelningskriteriet det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet frihet att välja vilka kriterier som ska värderas. Detta gäller under förutsättning att den upphandlande myndigheten inte får en obegränsad valfrihet och att 1 kap. 9 § LOU och de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna iakttas.

I förfrågningsunderlagets avsnitt 4.2 Utvärdering av anbud anges bl.a. följande. KS projektgrupp med sakkunniga för aktuell upphandling kommer att utvärdera om och hur de offererade tjänster uppfyller ställda krav och kriterier enligt kravspecifikationen. Anbuden kommer att utvärderas av en arbetsgrupp där flera av varandra oberoende personer utvärderar. Under förutsättning att inkomna anbud uppfyller samtliga kvalificeringskrav och skall krav. Kommer det anbud att antas som är det för KS ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till följande utvärderingskriterier.

Utvärderingskriterium	Vikt
Pris	70%
Genomförande av uppdraget	15%
Referenser	10%
Utveckling och ny teknologi	5%

Av upphandlingens dokumentation, AF i synnerhet, framgår det klart och tydligt hur utvärdering av anbud kommer att gå till, KS målsättning med upphandlingen samt vilka omständigheter som KS vid utvärderingen skulle komma att lägga vikt vid. I AF punkterna 4.2.1- 4.2.5 anges för vart och ett av utvärderingskriterierna vad som kommer att bedömas, vilken information som kommer att bli föremål för bedömning samt hur bedömningen kommer att göras. Vidare har kriterierna under punkt 4.2.2 samt de tio frågor som KS enligt AF punkt 4.2.3 ställt till de av anbudsgivarna angivna referenspersonerna utformats på ett sådant sätt att det klart framgår vilka omständigheter som KS ålagt särskild betydelse. KS har följt vad som angivits i AF och utvärderingen har genomförts på samma sätt med samtliga anbud. Kriteriet för genomförande av uppdraget definieras i AF, punkt 4.2.2. För kriteriet anges klart och tydligt vad som kommer att bedömas. Som framgått ovan har en upphandlande myndighet stor frihet att välja utvärderingsmodell. Förvaltningsrätten anser att KS utvärderingsmodell, de valda utvärderingskriterierna samt de uppsatta kravgränserna är tillräckligt tydligt presenterade i förfrågningsunderlaget och att eventuella anbudsgivare har getts möjlighet att lämna konkurrenskraftiga anbud i upphandlingen. Några omständigheter som tyder på att tillämpningen av kriterierna

skett utan iakttagande av de grundläggande principerna har inte framkommit.

Bolaget har som invändning mot upphandlingen uppgett att det inte framgår av förfrågningsunderlaget på vilka grunder KS väljer ut de referenser som de har för avsikt att kontakta samt att förfrågningsunderlaget inte ger någon ledning för vad referenten ska väga in i omdömena som skulle kunna ge hög respektive låg poäng. I AF punkt 4.2.3 anges att KS kommer att ställa 10 frågor till alla de av anbudsgivaren angivna referenspersonerna. Dessa frågor handlade om referensuppdrag och fanns bilagda redan när upphandlingen annonserades som bilaga 5 Referenstagningsfrågor. KS har i förfrågningsunderlaget angett information om vad som krävs för att erhålla respektive poäng. Anbudsgivarna kan därför avgöra vad som efterfrågas eller vad som kommer att tillmätas betydelse i utvärderingen. Denna bedömning grundar förvaltningsrätten bl.a. på att de frågor som KS har angett i förfrågningsunderlaget och som här avses är specifika och det bör stå klart för varje anbudsgivare att anbudsgivaren så utförligt som möjligt ska visa på vilket sätt denne lever upp till dem. Förvaltningsrätten finner därmed att vad bolaget har anfört i denna del inte innebär att de principer som bär upp LOU eller unionsrätten har åsidosatts.

Utveckling av ny teknologi

Vad avser huvudkriteriet Utveckling och ny teknologi gör förvaltningsrätten följande bedömning.

I avsnittet 4.2.4 Utveckling och ny teknologi anges följande. Utvärdering av utveckling och ny/modern teknologi kommer att utvärderas med avseende på: IT, städteknik, städssystem, städmetoder, genomförda utvecklingsinsatser inom motsvarande områden. Utvärdering kommer att baseras på de krav som ställs i kravspecifikationen. Poängsättningen kommer att genomföras med bedömning enligt skala 0-5 poäng.

Förfrågningsunderlagets utformning i denna del strider inte mot kraven i LOU. Förvaltningsrätten finner således att vad bolaget har anfört i denna del inte innebär att de principer som bär upp LOU eller unionsrätten har åsidosatts.

Kvalitetskrav

ISS anför att ett skall-krav i Kravspecifikationen, punkt 6.1 står i strid med krav på kvalitetsuppföljning i kravspecifikationen punkt 20. Samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, har accepterat den avtalsmall som bifogats upphandlingen. I avtalsmallen under punkt 7.1 anges klart och tydligt vad som gäller för kvalitetsuppföljning. I upphandlingen har samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, uppgivit att de uppfyller dessa skall-krav. Vidare har ingen av anbudsgivarna förkastats och därmed har samtliga anbudsgivare, inklusive ISS, utvärderats. ISS har därmed inte lidit någon skada, varken till följd av kravens utformning, eller dess tillämpning.

Anbudspresentation

ISS gör gällande att KS har gjort en kombinerad modell av två upphandlingsförfaranden. I AF anges att upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande. Anbudspresentation är inte angivet som något utvärderingskriterium och har därmed inte utvärderats.

Avtalsperiod

KS upphandling är inget ramavtal. I upphandlingen är avtalsperioden för Solna fyra år och nio månader med en möjlighet att förlänga avtalet ytterligare två år. Avtalsperioden för Huddinge är fyra år och två månader med en möjlighet att förlänga avtalet i ytterligare två år. Mot bakgrund av vad som anges i AF, punkt 1.3.2 är avtalsperioden proportionerligt. Avtalspe-

rioden är lämplig och effektiv i förhållande till syftet. Avtalsperioden kan därmed inte anses stå i strid med proportionalitetsprincipen.

Behörig företrädare

KS har i förfrågningsunderlaget ställt krav på att anbudet ska vara undertecknat av behörig företrädare.

Bestämmelser om vem eller vilka som får företräda aktiebolag och teckna dess firma finns i aktiebolagslagen (2005:551) (ABL). Enligt 8 kap. 35 § första stycket ABL företräder styrelsen bolaget och tecknar dess firma. Styrelsen får enligt 8 kap. 37 § första stycket ABL bemyndiga en styrelseledamot, den verkställande direktören eller någon annan att företräda bolaget och teckna dess firma (*särskild firmatecknare*). Därutöver får VD enligt 8 kap. 29 § första stycket och 36 § ABL alltid företräda bolaget och teckna dess firma beträffande den löpande förvaltningen av bolaget enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

I de fall där den upphandlande enheten endast ställt krav på att ett anbud ska vara undertecknat av en behörig företrädare är allmänna civilrättsliga regler tillämpliga för att bedöma behörigheten. I sådana fall kan det vara fullt möjligt att en verkställande direktör, som en del av den löpande förvaltningen, undertecknar ett anbud.

NCA:s anbud undertecknades av Vd:n Johan Lundmark. Undertecknandet av NCA:s anbud får anses ha utgjort en åtgärd inom den löpande förvaltningen av bolaget. NCA:s VD var därmed enligt 8 kap.29 § första stycket och 36 § ABL behörig att underteckna anbudet och firmatecknare för bolaget beträffande åtgärder inom den löpande förvaltningen.

Nästa fråga i målet är om NCA uppfyller skall-kravet i kravspecifikationen, punkt 20.6 ”uppföljning av tilläggstjänster”. NCA har i sitt anbud bilagt en handling, komplettering tillsammans med anbudet som lämnades in elektroniskt den 9 juli 2012. KS har därmed inte tillåtit någon otillåten

komplettering. Skall-kravet avseende uppföljning av tilläggstjänster var därmed uppfyllt.

Enligt förvaltningsrätten har det inte av utredningen i målet respektive utifrån sökandens argumentation framkommit att förfrågningsunderlaget eller den utvärderingsmodell som använts är oproportionerlig eller brister i transparens eller att KS i upphandlingsförfarandet handlat på ett sätt som står i strid med de grundläggande principerna i LOU eller gemenskapsrätten. Mot bakgrund av det anförda bedömer förvaltningsrätten att det inte i målet är visat att någon av de gemenskapsrättsliga principerna eller bestämmelserna i LOU har åsidosatts. Skäl för ingripande enligt LOU saknas därmed varför ansökan om ingripande enligt LOU ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Magnus Åhammar
Rådman

Föredragande i målet har varit Lana Rozbayani

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU